

GROBIŠTA JESENICE – ŠKOFJA LOKA

ŠKOFJA LOKA (ZATVOR = SAMOSTAN, zarobljenici uglavnom likvidirani u Bodoveljskoj šumi i jami pod Blagošem, Poljanska dolina)

68	Škofja Loka	Crngrob	Grobišče Crngrob 1 ¹	1	da	Hrvati	Vojnici, civili	1
69	Škofja Loka	Crngrob	Grobišče Crngrob 2	1	da	Hrvati		1
70	Škofja Loka	Crngrob	Grobišče Crngrob 3	1	da	Hrvati		2
71	Škofja Loka	Crngrob	Grobišče Crngrob 4	1	da	Hrvati		2
72	Škofja Loka	Crngrob	Grobišče Crngrob 5	1	da	Hrvati		1
73	Škofja	Pevno	Grobišče	3	ne	Slovenci		1

¹ Jedno od najznačajnijih sabirnih mjesta osoba koje su nakon završetka Drugog svjetskog rata zaustavljene ili vraćene iz Jesenica, Ljubelja i austrijskog dijela Koruške, bila je Škofja Loka. Većina zarobljenika poslana je prema Ljubljani, no neki su svoj životni put završili u Škofjoj Loki i njezinoj okolici. Na području Crngroba nalazi se pet označenih grobišta, gdje je navodno između 20 i 25. svibnja 1945. ubijen veći broj Hrvata. Vjeruje se da su među njima bili i neki članovi vlade NDH te članovi njihovih obitelji, koji su pripadali skupini od 69 osoba koje su engleske okupacijske vlasti u Austriji 17. svibnja 1945. predale jugoslavenskim vlastima. Petnaest najznačajnijih ljudi iz te skupine odvedeno je 21. svibnja 1945. u Zagreb, gdje im je suđeno. Nekoliko maloljetnika poslano je u Hrvatsku, a većina je ubijena. **Prva lokacija je ustvari vrtača koja se nalazi iza kapelice, udaljene nekoliko metara od ceste, a u njoj su navodno pokopana tijela 15 muškaraca, koji su izgorjeli u nekadašnjoj mežnariji kada su pokušali pobjeći. Na trećoj lokaciji nalaze se navodno dva zasuta ponora sa posmrtnim ostacima žrtava. Peto grobište je jama veličine 4 * 3 metra koja se nalazi između dva potoka (Hudičeve stenge i Očenko).**

Na temelju neslužbenih izvora, prvenstveno Burdychove liste te pojedinih svjedočanstava i odbačenih očuvanih fotografija crngrobskih žrtava, moguće je navesti imena nekolicine osoba, strijeljanih u Crngrobu 25. svibnja 1945. (Napomena: „Burdychov seznam“ pronađen je u Burdychovoj ljekarni gdje je zarobljenike preslušavala OZN-a, a čuva se u Arhivu Loškog muzeja u Škofjoj Loki). To su barun Alpi Rauch, dv. Zvonimir Cihlar, Franjo Keller, Ivan Prpić, Lucijan Blažeković, ustaški poručnik Dina Milinković, ljekarnik dr. Schäffer, majka ustaškog pukovnika Juce Rukavine, kćer ministra Mile Budaka Grozda Budak, njezina srodnica Ana Budak, kćerka ministra Frkovića Mirna Frković, Celina Blažeković rođ. Rukavina, Anka Blažeković, Olga Milinković, urednik Hrvatskog lista Franjo Babić i Antun Vidnj(ević). U Crngrobu bi moglo biti ubijeni i Hrvati iz drugih skupina, koji su u Škofju Loku stigli između 15. i 18. svibnja te 21. i 22. svibnja, te skupina slovenskih domobrana iz logora u Škofjoj Loki. O hrvatskim žrtvama svjedoči i jedan od rijetkih pronađenih dokumenata u Sloveniji o posljedicama neodgovarajuće pokopanih žrtava. U zapisniku sjednice KNO Pevno, održane u prosincu 1945., među ostalim piše: „U Crngrobu su sahranjene ustaše, koji su svi raskopani, a to može zaraziti zrak. Postoji opasnost od širenja zarazne bolesti. Neka Kotarski odbor – odjeljenje za unutrašnje poslove nešto poduzme.“ (Zgodovinski arhiv Ljubljana – Enota Škofja Loka, KLO Pevno, Tehnička jedinica 1). Čini se da su grobišta kasnije bila uređena. Preko dva ponora uređen je i šumski put koji završava kod posljednjeg velikog zajedničkog grobišta. Grobišta su prvi put obilježena 1990. godine. Veliki drveni križ s natpisom 1945.-1990. postavili su na lokaciji 1 slovenski demokrati iz gorenjskih općina. Komisija za grobišta iz Škofje Loke i komunalno poduzeće uredili su u listopadu 1991. preostala četiri grobišta i postavili manje drvene križeve. Društvo za uređenje prešućenih grobova Slovenije i Savez hrvatskih društava Slovenije, Odbor za istraživanje i obilježavanje žrtava poraća na tlu Slovenije u godinama 2001. i 2002. grobišta su obilježili većim drvenim križevima. Od godine 2001. u crkvi Marijinog navještenja u Crngrobu svake se godine održava sveta misa za tamošnje žrtve i molitva uz hrvatska grobišta.

	Škofja Loka		Matjaževa jama					
74	Škofja Loka	Trnje	Grobišče Podturn	1	da	Slovenci		3
75	Škofja Loka	Gabrovo	Grobišče Lovrenška grapa 1	1	da	Nijemci		5
76	Škofja Loka	Gabrovo	Grobišče Lovrenška grapa 2	1	da	Slovenci		5
77	Škofja Loka	Bodovlje	Grobišče Bodovlje	1	da	Slovenci		5
291	Škofja Loka	Puštal	Grobišče Žovšče	1	da	Slovenci		5
292	Škofja Loka	Sopotnica	Grobišče Muretovina 1	2	ne	Slovenci		1
293	Škofja Loka	Sopotnica	Grobišče Muretovina 2	1	ne	Slovenci		6
294	Škofja Loka	Škofja Loka	Grobišče na vrtu loškega gradu	1	ne	Slovenci		7
295	Škofja Loka	Vincarje	Grobišče pri grajskem obzidju 1	1	ne	Nijemci		7
296	Škofja Loka	Škofja Loka	Grobišče pri grajskem obzidju 2	1	ne	Slovenci		5
297	Škofja Loka	Škofja Loka	Grobišče pri grajskem obzidju 3	1	ne	Slovenci		7
298	Škofja Loka	Škofja Loka	Grobišče pri grajskem obzidju 4	1	ne	Slovenci		7
299	Škofja Loka	Škofja Loka	Grobišče pri grajskem obzidju 5	1	ne	Slovenci		7
300	Škofja Loka	Škofja Loka	Grobišče pri grajskem obzidju 6	1	ne	Slovenci		7
301	Škofja Loka	Vincarje	Grobišče v Medvedovi dolini	1	ne	Nijemci		7
302	Škofja Loka	Vešter	Grobišče Soteska	1	da	Slovenci		7
303	Škofja Loka	Škofja Loka	Grobišče Virško polje	1	ne	Nijemci		4
395	Škofja Loka	Vešter	Grobišče Lovrčeva hiša	1	ne	Slovenci		2
407	Škofja Loka	Breznica pod Lubnikom	Grobišče Breznica	1	da	Slovenci		2
408	Škofja	Križna Gora	Grobišče Vrh	1	ne	Slovenci		2

	Loka		Soteske					
409	Škofja Loka	Križna Gora	Grobišče Križna Gora	1	ne	Slovenci		7
410	Škofja Loka	Vešter	Grobišče Cavn	1	da	Slovenci		4

KRANJ (LOGOR, tijekom rata to je bio njemački logor, zarobljenici ukrcavani na vlakove na željezničkoj postaji Kranj i otpremani u Ljubljanu) + Primskovo (11. brigada)

149	Kranj	Goriče	Grobišče Goriče	1	ne	Nijemci		1
504	Kranj	Britof	Grobišče Britof	1	ne	Nema podataka		5
506	Kranj	Kranj	Grobišče Planina	1	da	Različite nacionalnosti		1

RADOVLJICA (na mostu su partizani strijeljali oko 600 Srba i Crnogoraca vraćenih iz Austrije) + željeznička postaja Lesce (autobus išao do Bleda) – Begunje (OZNA)

48	Radovljica	Zgornji Otok	Grobišče Zgornji Otok ²	1	da	Hrvati	Vojnici	2
121	Radovljica	Begunje na Gorenjskem	Grobišče peskokop Krpin 1	1	ne	Rusi		3
122	Radovljica	Begunje na Gorenjskem	Grobišče peskokop Krpin 2	1	ne	Rusi		3
123	Radovljica	Begunje na Gorenjskem	Grobišče smučišče Krpin 1	1	ne	Rusi		2
124	Radovljica	Begunje na Gorenjskem	Grobišče smučišče Krpin 2	1	ne	Rusi		2
125	Radovljica	Begunje na Gorenjskem	Grobišče smučišče Krpin 3	1	ne	Rusi		2
126	Radovljica	Begunje na Gorenjskem	Grobišče Mazevčev pruh	1	ne	Nijemci		2
127	Radovljica	Begunje na Gorenjskem	Grobišče Andrejčevo polje	2	ne	Nema podataka		2
128	Radovljica	Zgornja Lipnica	Grobišče Lancovo 1 ³	1	da	Hrvati	Vojnici, civili	1
129	Radovljica	Zgornja	Grobišče	1	da	Hrvati	Vojnici,	3

² 14 pripadnika Hrvatskih oružanih snaga ustrjeljeno je navodno u svibnju 1945. na livadi, nekoliko metara istočno od ivice šume blizu sela, na lokaciji zvanj Pod Koncami. Zarobljeni su zajedno s civilima tijekom povlačenja prema Austriji na Črničcu. Na Zgornjem Otoku civili su pušteni, a ljudi u odorama strijeljani. Grobište je obilježeno križem.

³ Podaci o žrtvama nisu vjerodostojni (pripadnici Hrvatskih oružanih snaga, četnici, vlasovci, banatski Nijemci). Po različitim procjenama, na lokacijama Lancovo 1 i Lancovo 2 postrojbe 29. hercegovačke divizije su uz pomoć domaćih aktivista 15. i 16. svibnja 1945. likvidirale između 100 i 800 vojnika i civila koje su vlakom dovezli u Radovljicu iz smjera Jesenica. Policiji je uspjelo pronaći osobu koja je pobjegla s puta na stratište i sada živi u Radovljici. Do preciznijih podataka moguće je doći ekshumacijom.

		Lipnica	Lancovo 2				civili	
130	Radovljica	Spodnja Lipnica	Grobišče Jama za vrtcem	3	ne	Slovenci		5
131	Radovljica	Mošnje	Grobišče Zgoša	1	ne	Nijemci		3
132	Radovljica	Mošnje	Grobišče Senožeta	1	ne	Nijemci		3
133	Radovljica	Mošnje	Grobišče Lisičji rep	1	ne	Nijemci		3
500	Radovljica	Hlebce	Grobišče Lesce 1	1	ne	Rusi		5
512	Radovljica	Hlebce	Grobišče Lesce 2	1	ne	Rusi		5

BLED – HOTELI „PARK“ I „GRAND HOTEL TOPLICE“

ŽIROVNICA

195	Žirovnica	Moste	Grobišče Baudova ledina 2	1	ne	Hrvati	vojnici	2
499	Žirovnica	Vrba	Grobišče Belejeva lipa	1	ne	Nema podataka		1
49	Žirovnica	Selo pri Žirovnici	Grobišče Selo pri Žirovnici ⁴	1	ne	Hrvati	Vojnici	2
50	Žirovnica	Moste	Grobišče Baudova ledina 1 ⁵	1	ne	Hrvati	Vojnici	2

JESENICE + ULAZ U TUNEL KROZ KARAVANKE (željezničke postaje Rosenbach i Maria Elend u Austriji)

152	Jesenice	Kočna	Grobišče Kočna	1	da	Nijemci		2
156	Jesenice	Javorniški Rovt	Grobišče Jezerce	1	da	Slovenci		2
498	Jesenice	Kočna	Grobišče v peskokopu	1	ne	Nijemci		4
501	Jesenice	Hrušica	Grobišče za hišo Hrušica 56	1	ne	Nema podataka		2
502	Jesenice	Hrušica	Grobišče Hrušica 1	1	ne	Nema podataka		3
503	Jesenice	Hrušica	Grobišče Hrušica 2	1	da	Nema podataka		2

⁴ Na livadi, sjeveroistočno od kuće broj 114, pokopano je 6 pripadnika Hrvatskih oružanih snaga ustrijeljenih između 14. i 18. svibnja 1945.

⁵ U dva grobišta (ID 50 i 195) navodno se nalaze posmrtni ostaci između 6 i 12 pripadnika Hrvatskih oružanih snaga. Prvo se nalazi usred proplanka u manjoj jami okruženoj grmljem, a drugo u šumi uz podnožje padine na manjem platou.